

Тема 5: Розробка і використання власних бібліотек в С#

В процесі розробки різних додатків власні універсальні функції доцільно не копіювати щоразу в нові проекти, а розмістити у власних бібліотеках і підключати та викликати при потребі, як це реалізовується, наприклад, з стандартними функціями вводу/виводу.

Бібліотеки мають розширення `.dll`. Вони самостійно не завантажуються, оскільки не містять точки входу – процедури `Main()`. В С# бібліотеки називаються *бібліотеками класів*. Для створення бібліотеки необхідно послідовно вибрати Файл – Создать – Проект Visual С# – Библиотека классов, перейти в папку проекту бібліотеки та ввести його ім'я. Після вдалої компіляції бібліотеки її DLL-файл буде знаходитися у вкладеній папці `...Bin\Debug`.

Кожна функція в С# має належати до якогось класу. Для того, щоб методи класу могли викликатися без створення його екземпляра-об'єкта, необхідно забезпечити статичність цих методів. З цією метою перед описом кожного такого методу вказують модифікатор `static`. Додатково, для уникнення створення об'єктів класів лише з статичними методами на початку їх опису теж можуть вказувати цей самий модифікатор.

По замовчуванню в проекті С# створюється простір імен з назвою, що співпадає з ім'ям самого проекту, хоча її й можна змінити. В цьому просторі імен доцільно функції групувати по класах з узагальнюючими назвами:

```
namespace LR7Unit
{
    public static class analizText
    {
        public static bool rozdilZnak(char c)
        {
            if (c == ' ' | c == '.' | c == ',')
                return true;
            else
                return false;
        } // завершення опису функції
    } // завершення опису класу

    public static class corectInput
    {
        public static bool inputDouble(ref double x, string povidom)
        {
            ...
        }
    } // завершення опису простору імен
}
```

Після введення тексту коду бібліотеки її необхідно запустити на виконання чи просто відкомпілювати та виправити помилки. Якщо помилки відсутні, то, незважаючи на повідомлення про неможливість запуску, буде створено її DLL-файл.

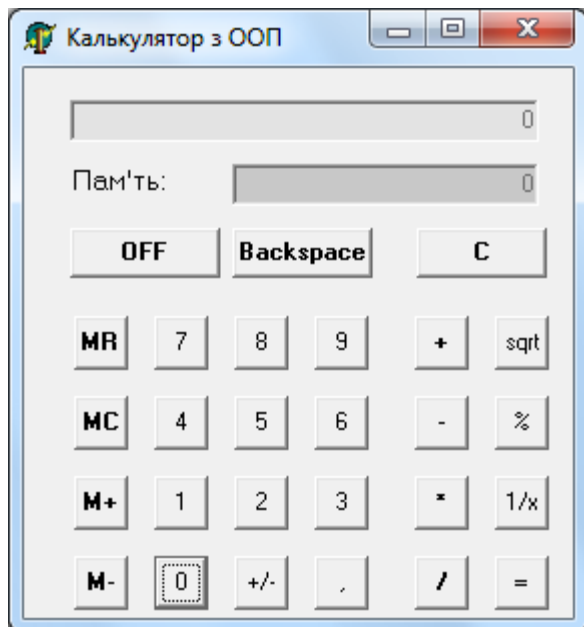
Для використання функції власної розробленої бібліотеки в **іншому** проекті необхідно:

1. Підключити в ньому файл розробленої бібліотеки. Для цього слід в панелі Обозреватель решений відмітити пункт References, обрати в його контекстному меню пункт Добавить, після чого натиснути кнопку Обзор, перейти в папку DLL-файлу бібліотеки, відмітити його і натиснути ОК.
2. В модулі коду цього проекту відкрити простір імен розробленої бібліотеки (наприклад, при підключенні бібліотеки класів з наведеним вище кодом в модулі коду проекту вказують `using LR7Unit`);
3. В потрібних місцях коду проекту викликають розроблені методи власної бібліотеки згідно синтаксису `<назва класу>.<назва методу>` (наприклад, `analizText.rozdilZnak(S[i])`).

Тема 6: Організація взаємодії елементів керування у формах

Створіть форму-калькулятор, подібну до зразка, наведеного нижче, з власним оригінальним дизайном та забезпечте її функціональність. Введення чисел має відбуватися за допомогою кнопок "+"; "-"; "*"; зміни знаку $\sqrt{\quad}$; % з числа; ділення на знаменник; очистку та зчитування з пам'яті.

Обов'язково відобразіть у формі вміст комірки пам'яті. У нижній частині форми виведіть інформацію про розробника.

Назвемо поле де відображаються результати - **textTablo**. А поле де відображається пам'ять – **textMemory**. Заборонимо до них доступ за допомогою властивості – **Enabled**, і задамо значення по замовчуванню – (text) рівне «0». На далі забезпечимо відображення, як на табло, так і в пам'яті, хоча б однієї цифри.

1) При натисненні кнопок з зображенням цифр необхідно спочатку витерти не значущий «0», якщо він один на табло, а потім записати введену цифру. Щоб не повторювати ці дії 10 разів створимо підпрограму в класі калькулятора.

```
public partial class FormCalc : Form
    void plusTablo(char Symbol)
    { if (textTablo.Text == "0")
        textTablo.Text = "";
        textTablo.Text += Symbol.ToString();
    }
```

2) Після цього в процедурі обробки події натиснення кнопки 1 :

```
plusTablo('1');
```

Впроцедурі обробки події натиснення кнопки 2:

```
plusTablo('2');
```

І так для всіх кнопок.

3) При введенні коли незначущий «0» не відкидається, і вводити її можна лише тоді коли до цього не було, тому процедура обробки події натиснення кнопки з комою буде мати вигляд:

```
bool available = false;
int i, len;
len = textTablo.Text.Length;
for (i = 0; i < len; i++)
    if (textTablo.Text[i].ToString() == ",")
    {
```

```

        available = true;
        break;
    }
    if (!available)
        textTablo.Text += ",";

```

4)Реалізуємо процедуру натиснення кнопки – **Backspace**:

```

    int len = textTablo.Text.Length;
    textTablo.Text = textTablo.Text.Substring(0,
len-1);

    if (textTablo.Text == "")
        textTablo.Text = "0";

```

5)При виконанні обчислень калькуляторів необхідно написати код попередньої операції. Цей код будемо зберігати у змінній класу – operation.

```
{ byte operation;
```

При завантаженні форми, ще не введена жодна операція, тому для форми віднайдемо подію Load і в процедурі обробки запишемо : operation = 0 .

Створимо загальну процедуру класу, яка буде виконувати обрану операцію.

```

private void runOperation()
{
    double Visual, Memory;
    if (Operation == 0)
        return;
    try
    {
        Visual = Convert.ToDouble(textTablo.Text);
        Memory = Convert.ToDouble(textMemory.Text);
    }
    catch (System.FormatException)
    {
        MessageBox.Show("Операцію виконати
неможливо", "Увага", MessageBoxButtons.OK, MessageBoxIcon.Error);
        return;
    }
    switch (Operation)
    {
        case 1:
            Visual += Memory;
            Memory = 0;
            break;
        case 2:
            Visual = Memory - Visual;
            Memory = 0;
            break;
        case 3:
            Visual *= Memory;
            Memory = 0;
            break;
        case 4:
            if (Visual == 0)
            {
                MessageBox.Show("Операція неможлива:
ділення на нуль", "Увага", MessageBoxButtons.OK,
MessageBoxIcon.Error);
            }

```

```

        return;
    }
    Visual = Memory / Visual;
    Memory = 0;
    break;
case 5:
    if (Visual < 0)
    {
        MessageBox.Show("Операція неможлива:
корінь з від'ємного числа", "Увага", MessageBoxButtons.OK,
MessageBoxIcon.Error);
        return;
    }
    Visual = Math.Sqrt(Visual);
    Memory = 0;
    break;
case 6:
    Visual *= 0.01;
    break;
case 7:
    if (Visual == 0)
    {
        MessageBox.Show("Операція неможлива:
ділення на нуль", "Увага", MessageBoxButtons.OK,
MessageBoxIcon.Error);
        return;
    }
    Visual = 1 / Visual;
    break;
case 8:
    Memory += Visual;
    break;
case 9:
    Visual = 0;
    break;
case 10:
    Memory = 0;
    break;
case 11:
    Visual = Memory;
    break;
case 12:
    Memory = Visual;
    break;
case 13:
    Visual *= -1;
    break;
case 14:
    Memory -= Visual;
    break;
}
Operation = 0;
textTablo.Text = Visual.ToString();
textMemory.Text = Memory.ToString();

```

Забезпечимо виклик цієї процедури. Наприклад для кнопки «=>» запишемо - **runOperation()** , для кнопки «+» виклики будуть наступними:

```
runOperation();
Operation = 12;
runOperation();
Operation = 9;
runOperation();
Operation = 1;
```

Аналогічно виконуються реалізації операцій: «+», «*», «/».

Але є операції, які мають виконуватися безпосередньо над вмістом табло, а попередня операція має бути збережена в пам'яті. Тому запам'ятаємо код операції яка міститься в пам'яті, виконаємо потрібну інформацію, і відновимо код попередньої операції. Наприклад для операції «√» процедура обробки натиснення кнопки буде мати вигляд:

```
int sqrt = Operation;
Operation = 5;
runOperation();
Operation = sqrt;
```

Тема 7: Розробка додатків з багатьма формами

Створимо програму , головну кнопку форму, яка буде викликати форми аналогічні розроблені нами раніше. Як відомо при створенні візуального додатку розробляється рішення, яке може містити декілька проектів, в свою чергу в кожному проекті міститься файл: **program.CS**, де вказується, що з проекту необхідно відразу завантажувати.

При завантаженні рішення може відразу завантажуватися декілька проектів. В кожному проекті може міститися декілька форм, але по замовчуванню створюється одна форма: **FORM1.CS**.

Тому для того щоб розробляти головну кнопку форму, необхідно відкрити рішення попередніх лабораторних і змістовно перейменувати їх.

Наприклад: для калькулятора можна дати назву – **FormCalc.cs**.

Після цього створюємо проект головної кнопки форми, виділяємо в ньому ім'я проекту і в його контекстному меню обираємо: додати існуючий елемент, і додаємо **FormCalc.cs**.

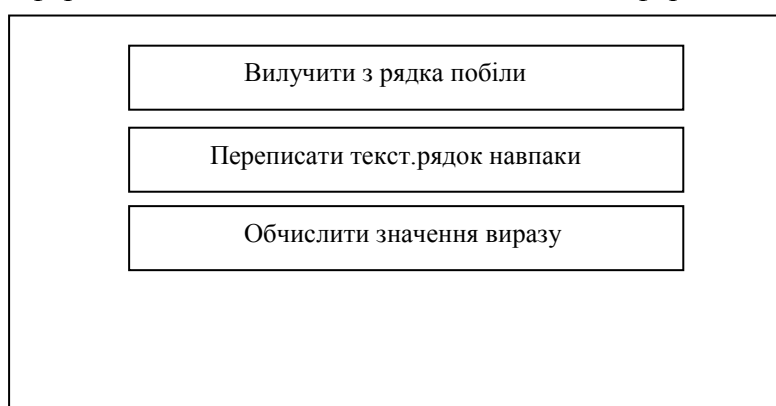
Для того щоб в головній кнопковій формі використовувати інші форми необхідно відкрити їх простір імен: **namespace**, як правило назва простору імен співпадає з назвою попереднього проекту **Using**.

Наприклад: **Using LR6 Calc;**

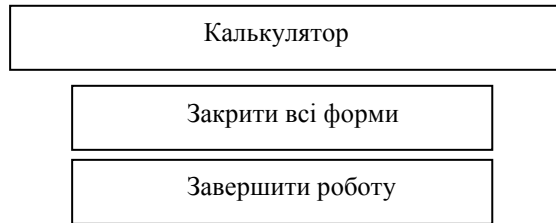
Клас належить до посилкового типу. Оголошення змінної класу створює лише вказівку, яка нікуди не вказує. На початку завантаження головної кнопки форми. Інші форми ще відсутні, тому оголосимо в модулі головної кнопки форми, три вказівки на інші форми і занесемо в них значення **Null**.

```
public partial class Form1 : Form
{
    Form Calc F1 = Null;
    Form Sgr F2 = Null;
    Form Math F3 = Null;
```

За допомогою цих вказівок ми будемо керувати формами, які викликаються з головної кнопки форми. Типовий вигляд головної кнопки форми:

Вилучити з рядка побіли
Переписати текст.рядок навпаки
Обчислити значення виразу

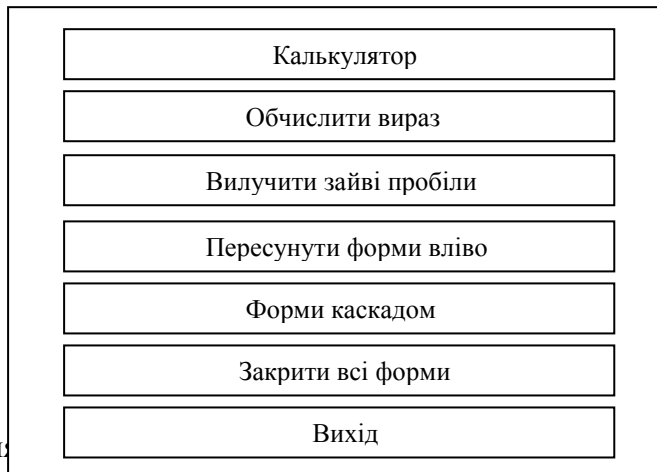
Реалізуємо процедуру обробки події «закриття всіх відкритих форм». Форму можна закривати, коли вона була створена (вказівник вказує не на Null, і не було одкрита користувачем)

```
If (F1! = Null)
If (!F1. isDispoused)
{ F1.Close();
F1 = Null
}
```

Аналогічно F2; F3

Тема 8: Робота з багатьма формами за допомогою масивів

Створюємо головну кнопочку форму з якої можна буде викликати декілька калькуляторів, форм для обробки рядків, обчислення значення виразів та керувати ними.

Для керування формами використовуватимемо масив вказівок на форми. Ці вказівки можуть вказувати на `FormCalc`, `FormString` або `FormVuraz`, а тип елемента масиву має бути однаковий, тому для цього типу оберемо спільний батьківський клас `Form` і заносити в цей клас масив можна довільний породжений об'єкт.

Код модуля головної кнопочкової кнопочкової форми:

```
Using LR6Calc;
Using LR3Pole;
Using LR5Vuraz;
Namespace LR8Menu
{ Public partial class Form1: Form
    { const maxForm=67;
      Form[ ] masForm= New Form[maxForm];
    Public Form1()
    {InitializeComponent();
      For (int i=0; i< maxForm; i++)
        masForm[i]=Null;
    }
  }
}
```

При натисненні першої кнопки має з'явитися калькулятор, 2-ї –форма для обчислення значення виразу, 3-ї –форма для обробки рядків. При цьому нам потрібно знайти в масиві вільне місце, створити і вивести форму і записати в масив вказівку на цю форму, тому створимо підпрограму для відкриття нової форми, параметром якої буде тип потрібної форми.

```
Private Void CreateForm(int index)
{ int i=0;
  While (i<maxForm)
    If (masForm[i]==Null)
      Break;
    Else
      i++;
  If (i==masForm)
  {MessageBox.Show («Більше форм створити неможливо»...);
  Return;
}
Switch(index)
{Case1: masForm[1]=New FormCalc();
  Break;
  Case2: masForm[1]=New FormPole();
  Break;
```

```

        Case3: masForm[1]=New FormVuraz ();
        Break;
    }
    masForm[i].Show ();
}

```

Після цього в процедурі обробки події натиснення 1-ої кнопки:

```
    CreareForm(1);
```

Для 2-ої кнопки:

```
    CreareForm(2);
```

Для 3-ої кнопки:

```
    CreareForm(3);
```

Тема 9: Використання списків в ООП

Список – це сукупність однотипних об'єктів. Звертання до елемента списку можливо за його індексом, але найчастіше для обробки списку використовують перелічений цикл : Foreach.

Для класів значень у списках містяться конкретні значення. Для посилкових типів – вказівки на об'єкти.

Знищення елементів списку для посилкових класів не призводить до знищення відповідних об'єктів. Адже знищується лише вказівки на об'єкти.

Для створення найскоріших списків в С# використовується клас – List<T>, де T-вказує на тип елемента списку. Наприклад: для створення списку який початково містить перелік чисел необхідно вказати:

```
List <int> perelic = New List <int> ()
{1,2,7,14};
```

Початкову ємність списку можна задати в кутових дужках ставимо 7.

```
List <7> perelic = New List <int> ()
{1,2,7,14};
```

Вказуваеєя початкової ємності присвоює заповнення списку, хоча може призвести до зайвих витрат пам'яті. Крім цього задання початкової ємності списку можливо за допомогою властивості: Capacity.

Основні методи списків

1. **Void ADD (T);** - додає новий елемент в список.
2. **Perelic.ADD(18);**
3. **Void ADD range (collection);** - додає елементи з іншої колекції чи масиву.
4. **Int Binary Search(T);** - виконує бінарний пошук елемента «T» у списку, при результативному пошуку повертає його індекс. Перед виконанням пошуку список має бути відсортований, для чого використовується метод: Insert.
5. **Void insert (int index, T);** - встановлює у список позицію індекс, елемент «T». Int indexOf (T);
6. **Void Sort();** - повертає індекс першого виходження елемента «T»
7. **Bool Remove (T);** - видаляє елемент «T» у списку. Якщо видалення пройшло вдало, то повертає: True, інакше повертає: False.
8. **Void Remove At (int index);** - видаляє елемент за вказаним індексом. Для визначення кількості елементів списку використовується властивість: Count.

Виведемо, наприклад , числа зі списку «перелік».

```

Int I, count;
Count = Perelic.Count;
For (i = 0; i < count; i ++)

```



```
Console.WriteLine (Perelic[i]);
```

Альтернативний варіант, який перебирає самі елементи:

```
Foreach (int i in perelic)  
Console.WriteLine(i);
```

Перед виконанням створюється цілочисельна змінна «i»; і за допомогою цикла `Foreach` в неї послідовно заносяться елементи списку – перелік. Для кожного з цих елементів виконується тіло циклу.

```
Perelic. ADD(5);
```

При використанні `Foreach` тип даних параметра зліва від `int` має співпадати з типом даних елементів списку.

Перетворимо головну кнопочку форму для забезпечення можливості опрацювання безлічі форм головної кнопочкової форми. Для цього створимо список об'єктів батьківського класу: `FORM`

```
List <Form>  
Public Partial class Form1: Form  
{ List <Form> ListPashko = new List <Form>();  
Private void create Form (int index)  
{ Form f = NULL;  
With (index)  
{case 1: f = New FormCalc();  
Break;  
case 2: f = New FormString();  
Break;  
}  
ListPashko. ADD(f);  
F.Show();  
}
```

Перетворимо, наприклад, процедуру «пересування всіх форм в право»

```
Foreach ( Form S in ListPashko)  
If (!S.IsDisposed)  
f.SetDesktopLocation(f.Location. x+10)  
f.SetDesktopLocation(f.Location. y);
```

Створити процедуру обробки натиснення кнопки розгортання всіх згорнутих форм з використанням циклу `Foreach`

```
foreach (Form f in ListKek)  
if (!f.IsDisposed)  
if (f. Windows State = Form Windows State. Normal;
```

Реалізуємо процедуру обробки зменшення розміру всіх форм з використанням циклу `For int I, count = ListPashko.Count.`

```
for ( i = 0; i < maxForm; i++)  
if (ListPashko [i]. IsDisposed)  
IsDisposed [i].size = new Size(ListPashko  
[i]. Size.Wight - 10, ListPashko [i]. Size.Height - 10);
```

Тема 10: Реалізація наслідування та пізнього зв'язування C#

Загальний синтаксис опису класів [`<модифікатор доступу>`] `class <назва класу>` [`:<назва батьківського класу>`]. Класи належать до посилкових типів, тобто для кожного об'єкту класу необхідно виділяти місце під його дані з допомогою `New`.

Перед класом можуть використовуватися наступні модифікатори:

- **Partial** – розділюваний клас, клас може описуватися в декількох місцях, при чому в одному місці може зазначитися заголовок методу, а в іншому – його реалізація.

- **Abstract** - клас є базовим, використовується для породження інших класів, створити екземпляр такого класу не можливо.
- **Sealed** – заборона наслідування від даного класу.

C# дозволяє звертатися до поля чи методу класу без створення екземпляра. Для цього сам клас поля чи екземпляр має бути статичними і описуватися з модифікатором **static**.

- **Public** – клас має необмежений доступ і може використовуватися у всьому проекті.
- **Private** – доступ обмежений лише своїм простором імен.
- **Internal** – доступ обмежений активним файлом.
- **Protected** - доступ обмежений активним класом і породженими класами.

Створити клас «паралелограм» з доступними процедурами визначення площі, периметра та друку його даних.

```
Class parallelogram
{private Double a,b, Alfa;
Public Double Area()
{Return a,b,Math.sin (Alfa/180.Math.Pi)
}
Public Doudle Perimetr()
{ Return 2*(a+b);
}
Public Void Info()
{ Console Write.Line («дані паралелограма:» + «площа: {0},
периметр: {1},» + «два кути по {2} градусів і два кути « + « по
{3} градусів» Area(), Perimeter(), Alfa, 180 - Alfa);
```

В класах для задання позначень значень використовують спеціальні методи – конструктор. Вони не повертають жодного значення і мають назву, яка співпадає з назвою класу. Клас може мати декілька конструкторів з різною кількістю чи типом параметрів.

Приклад: Створити конструктор класу паралелограма, в якій будуть передаватися дві сторони і кут між ними та буде виводитися інформація про паралелограм.

Як правило конструктори описують після полів класу.

```
Public Parallelogram ( Double start A, Doudle start B, double
start Alfa)
{ a = Start A;
b = Start B;
Alfa = Start Alfa;
Info();
}
//завершення процедури реалізації класу.
```

Після цього, якщо в програмі записати - Parallelogram P1 = New Parallelogram (5,7,30); то буде створений об'єкт паралелограм.

Опишемо тепер клас квадрата, як паралелограма з однаковими сторонами і кутами:

```
Class Square: Parallelogram
{ Public Square ( Double Start A) : Base ( Start A, Start A,
90)
{}
Public Void Info()
{ Concole. WriteLine («квадрат зі стороною», a ) ;
}
}
```

Приклад використання класу

```
Sqare D1 = new Square (8);
```

Якщо викликати безпосередньо **D1.Info()**, то виведеться інформація про квадрат, але при ініціалізації за допомогою конструктора базового класу (**Base**) **Parallelogram**, який для квадрата виведе інформацію, як про паралелограм.

Справа в тому, що для кожного класу по замовчуванню викликаємо свої методи. Для того ж, щоб в межах нащадка з батьківського класу викликалися методи нащадка необхідно в батьківському класі оголошувати їх віртуальними з словом **Virtual**, а в породженому класі оголошувати їх з словом **override**. При цьому реалізується пізніше зв'язування і будуть викликатися лише методи нащадки.